

den pågældende social førtidspension som følge af nedsat erhvervsevne på grund af helbredsmæssige forhold, bemærkes følgende om de udgiftsmæssige konsekvenser af reguleringen af disse pensioner:

Den største del af merudgifterne vil falde, når de berettigede opfylder aldersbetingelsen for at kunne få pension udbetalt. Det vil ud fra de angivne forudsætninger ikke finde sted i nævneværdigt omfang i de nærmestfølgende år. Det vil i øvrigt ske gradvist i stadig stigende omfang, og højdepunktet skønnes nået 15–20 år fra lovens ikrafttræden.

Størrelsen af disse opsatte pensioner vil være påvirket af den manglende regulering i perioden fra 1. juli 1969 til lovens ikrafttræden.

De pensioner, der bliver opsat efter lovens ikrafttræden, vil derimod få fuld regulering. Den årlige tilgang af opsatte pensioner kan anslås til knap 700 inden for det statslige pensionsområde. Nyordningen kan medføre en stigning i tilgangen af opsatte pensioner. Pensionerne må antages først at komme til udbetaling i nævneværdigt omfang efter 25–30 år.

Tilsvarende forhold gør sig gældende for det kommunale område, hvor de til tjenestemandspensionsloven svarende pensionsregulativer for kommunale tjenestemænd – som aftalt i de paritetiske nævn – forudsættes ændret i overensstemmelse med denne lovændring.

Tilgangen af opsatte pensioner til kommunale og amtskommunale tjenestemænd, der fratræder, kan på grundlag af en sammenligning af antallet af tjenestemænd anslås til ca. halvdelen af tilgangen på det statslige tjenestemandsområde. På samme baggrund kan bestanden af allerede opsatte pensioner på det kommunale område anslås til ca. 4.500.

Af den beløbsramme, der i forlængelsesloven er afsat til fordeling i de paritetiske nævn, blev der i nævnet vedrørende tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken afsat 12 mill. kr. til regulering af opsatte pensioner for de tjenestemænd, der efter 1. april 1986 fratræder med ret til opsat pension.

I de 2 andre paritetiske nævn blev der for ansatte med tjenestemandspensionsordning uden for staten, folkeskolen og folkekirken, som f.eks. kommunale tjenestemænd, ligeledes afsat beløb af den samlede beløbsramme til en forudsat regulering af den opsatte pension.

Reglerne om opsat pension, fratrædelsesgodtgørelse m.v. i lovforslagets § 1, nr. 8 og 9 er samlet i §§ 24–26, idet det er fundet hensigtsmæssigt at ændre på bestemmelsernes rækkefølge. Der henvi-

ses i øvrigt til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

Med henblik på, at reglerne om beregning af en tjenestemandspension ikke skal virke hindrende for, at tjenestemand kan overgå til anden og lave re placeret stilling, er der i lovforslagets § 1, nr. 5 foreslået en ny bestemmelse, § 5, stk. 2. Bestemmelsen er især tænkt anvendt i *retratesammenhæng*. De udgiftsmæssige konsekvenser kan ikke nærmere opgøres, men de skønnes at blive af begrænset betydning. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til bestemmelsen.

Reglerne om *samordningsfradrag* i tjenestemandspensioner blev indført 1. april 1970. På dette tidspunkt fik tjenestemandspensionister og deres ægtefæller ret til at få folkepensionens fulde grundbeløb fra det fyldte 67. år og til at få andre sociale pensioner ligesom den øvrige befolkning.

Før 1. april 1970 var tjenestemandspensionister og deres ægtefæller som hovedregel kun berettiget til folkepensionens mindstebeløb. Tjenestemandspensionen var normalt for stor til, at man kunne få indtægtsbestemt folkepension eller anden form for social pension, dvs. invalidepension og enkepension.

For at undgå at tjenestemandspensionen og de sociale pensioner blev større end den løn, tjenestemanden fik, mens han arbejdede, indførtes *samordningsfradraget*.

Samordningsfradraget for gifte tjenestemandspensionister skulle også beregnes af ægtefællens eventuelle sociale pension, fordi man dengang betragtede familien som en økonomisk enhed. Dette gav sig udslag i, at den sociale pension blev udbetalt som et samlet beløb for begge ægtefæller.

Som det er anført i pensionsudvalgets betænkning (nr. 1028), er der siden sket en udvikling i retning af, at ægtefæller betragtes som selvstændige økonomiske individer, hvilket kan begrunde ophævelse af den del af *samordningsfradraget*, der beregnes på grundlag af ægtefællens sociale pension.

Hvis man lod ægtefællesamordningsfradraget bortfalde på én gang, ville det betyde en merudgift for det offentlige på ca. 465 mill. kr. med satser pr. 1. oktober 1985 (ca. 346 mill. kr. for det statslige pensionsområde, ca. 104 mill. kr. for de kommunale pensionsområder og ca. 15 mill. kr. for koncessionerede selskaber, som telefonselskaberne og lignende) samt en indtægtsfremgang for en gift tjenestemandspensionist på ca. 25.000 kr. årlig.

Da det er nødvendigt at tage et vist hensyn til samfundsøkonomien samt til, hvad andre grupper i befolkningen får af indtægtsstigninger, er det